

Efter prepareringen är det väl vanligast, att insekterna i avvaktan på bestämning, etikettering och registrering provisoriskt sättas i uppsamlingslådor, innan de skola inordnas i huvudsamlingen. Härvid böra de på ett eller annat sätt vara märkta, så att man om varje exemplar vet var, när och under vilka omständigheter det tagits. D:r Lindroth har berört detta viktiga spörsmål, liksom hela etiketteringsfrågan, i den förut citerade uppsatsen i Entomologbladet årg. 1937, vartill hänvisas.

Och så till sist några ord om sändning av preparerade insekter per post, vilket ofta förekommer entomologer emellan. Man bör därvid använda ej alltför stora lådor av starkt och hållbart material. Cigarrlådor och pappaskar t. ex. äro i regel för bräckliga. Torvskivan i lådans botten bör vara så fast, att nålarna även vid häftiga skakningar ej lossna. Såväl de stuckna större insekterna som kartongplattorna stödas med nålar på sidorna för att de ej skola kunna vrida på sig och därigenom förorsaka skada. På botten av lådan klistras gärna ett tunt lager av vadd, i vilket insekten fastnar om olyckan skulle vara framme och den ramlar av nålen. Lådan inslås därefter väl emballerad i wellpapp, vadd eller träull och tål, om de nämnda försiktighetsmått vidtagits, ganska hårda påfrestningar. Det har sålunda icke någon betydelse om den ena sidan vändes upp eller ned. Om formatet ej hindrar, skickas paketet som »Varuprov» eller »Prov utan värde», varvid innehåll och avsändare angivas utanpå omslagspapperet. Detta är det billigaste och för djurens del troligen också bästa sättet för transport, enär varuprov går bland brevposten och en låda, skickad som paket, packas i säck och ofta röner mera omild behandling. Försändelser, som innehålla unika eller på annat sätt särskilt värdefulla djur, böra därjämte rekommenderas.

THURE PALM.

Kompletteringsboken till Reitters »Fauna Germanica».

Även för en mera förfaren skalbaggsamlare äro svårigheterna stora då det gäller att följa med vad som publicerats eller publiceras i tidskrifter eller enstaka verk världen över och av vilket mycket kan ha speciellt intresse just för honom. Dessa svårigheter äro särskilt kända för den i landsorten, alltså avlägset från bibliotekscentra, boende entomologen även om han har möjligheter att göra sig underrättad om vad nytt som tilldragit sig inom t. ex. den entomologiska tidskriftsvärlden. Den entomolog som tar saken mera på allvar söker

ju i alla händelser hålla sig à jour härmed genom prenumeration på tidskrifter allt efter vad tillgångarna tillåta, genom anlåtande av biblioteken och genom korrespondens, vilket sistnämnda inte är det minst viktiga.

För nybörjaren som börjar komma litet in i arbetet tilltaga givetvis dessa svårigheter i en grad att han skulle kunna låta avskräcka sig från djupare inträngande i ämnet, ja, från samlandet och de entomologiska studierna överhuvud. Försåvitt han nämligen icke hade de stora bestämningsverken att hålla sig till. Dessa äro för honom ofta utgångspunkten och den fasta mark, på vilken han känner sig trygg — till dess han finner att det icke är tillräckligt att låta sig nöja med detta. Beträffande coleopterologiska bestämningsverk ber jag att få hänvisa till Carl H. Lindroths uppsats i detta ämne i Entomologbladet i häftet 1—2 av årgången 1937. D:r L. nämner där främst bland de utländska bestämningsverk som kunna komma i fråga såsom passande även för våra förhållanden Edmund Reitters kända »Fauna Germanica» i fem delar (1908—1916). Detta arbete är fortfarande i stort sett användbart för åtminstone våra syd- och mellansvenska förhållanden. Sedan verkets skilda delar utkommit ha ju emellertid gått en del år och åtskilligt har hänt inom det coleopterologiskt faunistiska och systematiska området, vilket kompletterar eller korrigerar framställningen i »Fauna Germanica» eller »Reitter» såsom skalbaggssamlarna vanligen säga. Detta finnes spritt i tidskrifter och enskilda verk, vilka även coleopterologen ett stycke framom nybörjarstadiet har svårt att ens tillnärmelsevis överblicka. En sammanställning av detta har varit ett önskemål, och detta är nu realiserat genom Adolf Horions arbete »Nachtrag zu Fauna Germanica, Die Käfer des Deutschen Reiches von Edmund Reitter» (Krefeld 1935).

Författaren till arbetet, vilken för övrigt är präst och bosatt i Libur i Rhenlandet, anger i ett företal sin uppgift med arbetet vara trefaldig. Dels meddelar detta beskrivningar på de i Tyskland funna arter eller raser av skalbaggar, vilka icke äro upptagna i Reitters »Fauna Germanica». Vidare upptager arbetet nomenklatoriska ändringar beträffande familjer, släkten, arter och auktorsnamn, och därvid har följts A. Winklers »Catalogus Coleopterorum reg. palaearct.» (Wien 1924) för så vitt ingen annan källa anföres. Och slutligen meddelas en del viktigare nyfynd av arter omnämnda i »Reitter» samt strykningar av där förekommande arter.

Den första av dessa tre kategorier är givetvis av det största intresset för oss nordiska coleopterologer. Det 358 sidor omfattande verket upptager sålunda en stor mängd arter, om vilka »Fauna Germanica» icke lämnar besked antingen därför att de på Reitters tid icke voro kända såsom funna i Tyskland eller därför att de först senare blivit beskrivna. Då t. ex. en enstaka art i ett släkte

med flera arter tillkommit, hänvisas i Horions arbete till den plats i »Reitter» där den skall införas samt angivas de skiljande karaktärerna vid jämförelse med de eller den närmast stående. Stundom återges hela översikter av artgrupper eller gives hänvisning till arbeten med sådana. Därvid har i många fall hänsyn tagits till genitalkaraktärerna, vilka ju numera i så många kritiska släkten blivit det avgörande kriteriet då det gäller att komma till full säkerhet vid artbestämningen. Teckningar av hanliga och i några fall även honliga genitalia förekomma, men i detta fall får man oftast nöja sig med litteraturhänvisningarna.

Såsom exempel på den nytta man kan ha av Horions »Nachtrag» vill jag endast anföra följande: *Philonthus rectangulus* Shp beskrevs efter ex. från Ostasien men anträffades år 1934 i Italien och spred sig explosionsartat norrut i Europa. Arten liknar habituellt mest *ebeninus* Gr. och då ex., tagna i Värmland, tillsändes mig för bestämning av fil. d:r E. Wirén, Lundsbergsskola, hänförde jag dem också till den senare, okunnig som jag var om den Sharpiska arten, som ju icke var att vänta häruppe i landet. Först då jag själv fann arten i Skåne och iakttog avvikelser från *Ph. ebeninus* samt gick till Horions »Nachtrag», kunde jag lätt identifiera ex. genom beskrivningen på *Ph. rectangulus*, vilken givetvis icke på något sätt kan förekomma i Reitter.

Ett annat exempel: Reitter upptager en var. till *Cionus thapsi* F., vilken han kallar *nigritarsis* och vilken jag hade sett upptagen såsom funnen i Finland, varför jag sökt den även i Sverige utan att dock med ledning av de yttre karaktärer som angivas i Reitter kunna komma till full klarhet. I Horions »Nachtrag» finnes emellertid en översikt över den artgrupp, till vilken *nigritarsis* hör, efter Wingelmüllers »Monographie der paläarktischen Arten der Tribus Cionini» (Münch. Kol. Zeit. 1914), vilken monografi var för mig okänd. I översikten angivas även genitalkaraktärer, och med ledning av dessa kunde jag konstatera att ex., som av mig sommaren 1936 togos vid Broby i Skåne, tillhörde denna för Sverige nya art (ej såsom hos Reitter var.).

Att nomenklaturen i Horions arbete i huvudsak följer Winklers katalog är för oss nordiska coleopterologer av intresse, alldenstund detsamma gäller den alltför fördröjda katalogen över Danmarks och Fennoskandias Coleoptera, som skall tryckas i Helsingfors.

Horions ursprungliga avsikt hade nog varit att upptaga beskrivningar på alla de arter vilka påvisats för grannländerna men ännu icke konstaterats i Tyskland, men han förklarar i företalet att han av utrymmesskäl nödgats utesluta en stor del av dessa. Åtskilliga sådana ha emellertid medtagits, men man aktgiver på att det mest gäller arter i grannländerna väster- och söderut, förklarligt genom författarens egenskap av rhenländare. Till den coleopterologiska litte-

raturen i Norden har mycket liten hänsyn tagits, och undertecknad har därför för Sveriges vidkommande nedskrivit en liten sammanställning över arter vilka beskrivits eller publicerats som svenska och kunna tänkas förekomma också i Tyskland utan att ännu ha då påvisats där. Uppsatsen, »Bemerkungen eines schwedischen Koleopterologen zu dem Buche Horions 'Nachtrag zu Reitter, Fauna Germanica'» var införd i Ent. Bl. 1936, och i några fall ha i uppsatsen upptagna arter redan, sedan uppmärksamheten härmed fästs på dem, kunnat påvisas i Tyskland. Ett arbete som Horions kan sålunda väcka inspirerande till samarbete till coleopterologiens fromma. Det vore önskligt att det följdes av ett supplement och att däri spåras vidgad anknytning till den nordiska coleopterologiska forskningen.

Horions »Nachtrag» erhålles för RM 8:50 hos Hans Goecke Verlag, von Beckerathstr. II, Krefeld.

ANTON JANSSON.

Från ungdomsåren.

En barndomsvän uppmanade mig för några dagar sedan att i »Entomologbladet» skriva någon populär uppsats med ett innehåll, som kunde intressera våra yngsta entomologer. En sak skriver jag gärna om. Det finns faktiskt någonting i en entomologs utrustning som är av stort värde men likväl icke brukar rubriceras i faunornas anvisningar om vad en entomolog bör vara försedd med, eller hur han skall bedriva insamlingar och studier — det är entusiasm. Den är en gudagåva, men den är svårare att handskas med än håven och sållet, ty dess lidelsefullhet måste tyglas, så att den lämnar plats även för andra uppgifter än de entomologiska.

Vilken entusiasm för naturen besjälade inte oss unga entomologer i den eviga ungdomens stad, där vi för några decennier sedan uppbjödo hela vår förmåga för att taga största möjliga tribut av djurvärlden i Uppsala och dess omgivningar! Vi utgjorde en rätt månghövdad skara skolpojkar — Yngve Ahlström, Gösta Cedergren, Axel Frisendahl, Olov Lundblad, Paul Sjöberg m. fl. och undertecknad. Hög i centrum stod allas vår utomordentligt välvilliga och avhållna hjälpare, d:r A. Roman, som var omgiven av en skimrande gloria, emedan han ensam ett flertal gånger tagit den mystiska *Hapalus bimaculatus* L. i en jordbikoloni strax söder om Uppsala slott. Ehuru vi pojkar ideligen träffade varandra, voro vi alldeles för många för att bilda ett enhetligt koteri; i stället bildades smågrupper av rätt hastigt växlande sammansättning.